

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

40 §

Puhevallan käyttö sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimivaltaan kuuluvissa asioissa sekä lautakunnan yksilöasioiden jaoston ja pelastusjaoston sekä toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa

HEL 2022-015107 T 00 01 00

Päätös

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päätti määrätä 6.2.2023 alkaen kaupungin ja lautakunnan puhevallan käytöstä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimivaltaan kuuluvissa asioissa seuraavaa:

- Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan puhevaltaa käyttävät toimialan palvelukokonaisuuksien johtajat ja hallintojohtaja, kun he antavat sosiaalihuoltoa, terveydenhuoltoa, toimialan ammattihenkilöitä sekä viranomaisten toiminnan laillisuutta valvoville viranomaisille lausuntoja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintaan kohdistettujen kantelujen johdosta, kuitenkin siten, että palvelukokonaisuuksien johtajat käyttävät puhevaltaa palvelukokonaisuuttaan koskevissa, ja hallintojohtaja toimialan hallintoa koskevissa edellä mainituissa asioissa, ja toimialajohtaja käyttää puhevaltaa kahta tai useampaa palvelukokonaisuutta sekä palvelukokonaisuutta ja toimialan hallintoa koskevissa asioissa sekä lisäksi sellaisissa kanteluasioissa, joissa eduskunnan oikeusasiamies tai valtioneuvoston oikeuskansleri on pyytänyt toimialalta lausuntoa.

- Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan puhevaltaa käyttävät palvelujen päälliköt, kun he antavat asiakkaille ja potilaille vastauksia sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintaan kohdistettujen kantelujen ja muistutusten johdosta, kuitenkin siten, että palvelujen päälliköt käyttävät puhevaltaa palveluaan koskevissa edellä mainituissa asioissa, palvelukokonaisuuksien johtajat kahta tai useampaa palvelukokonaisuutensa palvelua koskevissa asioissa, hallintojohtaja kahta tai useampaa hallinnon palvelua koskevissa asioissa ja toimialajohtaja asioissa, jotka kuuluvat kahden tai useamman palvelukokonaisuuden taikka palvelukokonaisuuden ja toimialan hallinnon toimialaan.

- Puhevaltaa sosiaalihuollon yksilöllistä toimeenpanoa sekä potilaiden kotikuntaa koskevissa asioissa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa käyttävät toimialan juridisen tuen yleishallinto ja erityislainsäädäntö -alaysikön johtava lakimies ja virkasuhteessa oleva lakimies.

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

- Perheiden erityispalveluissa puhevaltaa käyttävät perhe- ja holhousoikeuteen liittyvissä asioissa perheoikeudellisten asioiden alaysikön lakimies ja perheoikeudellisten asioiden päällikkö sekä lastenvalvoja, joka hakee käräjäoikeudessa edunvalvojan tai edunvalvojan sijaisen määräämistä lapsen huoltajalle.

- Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan puhevaltaa toimeentulotuen takaisinperintää koskevissa toimeentulotukilain 22 §:ssä tarkoitetuissa hakemusasioissa käyttää toimialan talous- ja suunnittelujohtaja.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja päätti määrätä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaoston ja pelastusjaoston sekä toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa puhevallan käytöstä seuraavaa:

- Yksilöasioiden jaoston esittelijöiksi määrättyt viranhaltijat tai heidän sijaisensa käyttävät kaupungin ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan puhevaltaa niissä yksilöasioiden jaoston päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, joissa viranhaltija on toiminut esittelijänä, mikäli viranhaltija yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen.

- Pelastuskomentaja käyttää kaupungin ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan puhevaltaa pelastusjaoston päätöksiä ja pelastustoimen viranhaltijoiden palotarkastuspäätöksiä ja pelastustoiminnan erhelaskuista tehtyjä päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli pelastuskomentaja yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen.

Päätös kumoaa voimaan tullessaan sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päätöksen 13.4.2022 § 68.

Päätöksen perustelut

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja on päättänyt 13.4.2022 § 68 kaupungin ja lautakunnan puhevallan käytöstä sosiaali- ja terveystoimialan toimivaltaan kuuluvissa asioissa sekä puhevallan käytöstä sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa.

Valtakunnallisen sote-uudistuksen myötä sosiaali- ja terveystoimialan ja pelastustoimen tehtävät järjestetään uuden mallin mukaisesti vuodesta 2023 alkaen. Pelastustoimi siirtyi kaupunkiympäristön toimialalta yhdeksi palvelukokonaisuudeksi uudelle sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle 1.1.2023 alkaen. Päätöstä on siten tarve päivittää.

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

Kaupungin ja lautakunnan puhevallan käyttö sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimivaltaan kuuluvissa asioissa

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan toimialajohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa yksityisiä sosiaalipalveluja, yksityistä terveydenhuoltoa, yksityisten apteekkien toimintaa sekä potilaiden hoitoa ja kohtelua, potilasvahinkoja ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontaa koskevissa lausunto- ja valvonta-asioissa samoin kuin sosiaalihuollon yksilöllistä toimeenpanoa sekä potilaiden kotikuntaa ja potilasmaksuja koskevissa asioissa.

Kun ylimmät laillisuusvalvojat, eduskunnan oikeusasiamies ja valtioneuvoston oikeuskansleri pyytävät toimialalta lausuntoja asiakkaiden ja potilaiden kantelujen johdosta, on usein kyse periaatteellisista kannanotoista sosiaalihuoltoa tai terveydenhuoltoa koskevissa asioissa, jolloin on perusteltua, että lausunto annetaan toimialajohtajan allekirjoittamana toimialan kirjeenä. Vastuullinen palvelukokonaisuuden johtaja tai pelastuskomentaja varmentaa lausunnon omalla allekirjoituksellaan.

Muiden valvontaviranomaisten kohdalla lausuntojen, selvitysten ja vastausten antaminen kantelujen ja muistutusten johdosta on tarkoituksenmukaista järjestää siten, että ne annetaan pääsääntöisesti yksiköstä, jonka toimintaan asiakas tai potilas on tyytymätön. Palvelua antaneessa yksikössä kanteluun tai muistutukseen johtaneet tapahtumat voidaan nopeasti selvittää ja kuulla asiaan osallisia työntekijöitä tai pyytää heiltä tarvittavat selvitykset.

Hallintosäännössä ei ole erikseen määrätty sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan erityisestä toimivallasta pelastustoimea koskevissa asioissa, mistä johtuen toimialajohtajalla ei ole toimivaltaa määrätä puhevallan käytöstä pelastustoimen osalta. Hallintosäännön 5 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintaa ja hallintoa johtaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja. Tästä syystä toimialajohtajalla on puhevalta myös pelastustoimea koskevissa ylimpien laillisuusvalvojen pyytäessä lausuntoa. Niissä tilanteissa, joissa ylin laillisuusvalvoja pyytää lausuntoa nimenomaisesti pelastusviranomaiselta, puhevaltaa käyttää kuitenkin pelastusjaosto tai pelastuskomentaja, jotka ovat hallintosäännön 2 luvun 19 a §:n mukaan Helsingin pelastustoimen alueen pelastusviranomaisia.

Muiden valvontaviranomaisten kuin ylimpien laillisuusvalvojen osalta puhevalta pelastustoimea koskevissa asioissa on hallintosäännön 5 luvun 9 §:n 6 kohdan perusteella pelastuskomentajalla, pois lukien kuitenkin ensihoitoa koskevat asiat, joista järjestämisvastuussa on HUS-

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

yhtymä (HUS) ja jolla siten on myös puhevalta ensihoitoa koskevissa kantelu- ja muistutusasioissa ja potilasvahinkoasioissa. Pelastustoimen roolista potilaspalautteisiin (mukaan lukien kantelut ja potilasvahinkoilmoitukset) vastaamisessa on sovittu erikseen HUSin ja pelastuslaitoksen välisellä ensihoidon järjestämistä koskevalla sopimuksella.

Selkeyden vuoksi hallintosäännössä olisi syytä olla erikseen määräys sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan erityisestä toimivallasta myös pelastustoimen osalta. Tämä määräys valmistellaan kaupungin hallintosääntöön kevään 2023 aikana.

Suullisissa käsittelyissä hallinto-oikeudessa lastensuojelua koskevissa asioissa, jotka koskevat esimerkiksi lapsen huostaanottoa, käytetään lautakunnan puhevaltaa. Käsittelyyn osallistuu juridisen tuen yleishallinto ja erityislainsäädäntö -alayksikön lakimiehen lisäksi lastensuojelun sosiaalityöntekijä. Hänelle pyydetään valtakirja toimialajohtajalta.

Lakimiehet tekevät lastensuojelun pyynnöstä käräjäoikeuteen lapsen huoltoa, asumista ja tapaamisoikeutta sekä edunvalvontaa koskevia hakemuksia. Näissä hakemuksissa ja niiden johdosta vireille tulevissa käräjäoikeuden käsittelyissä lakimiehet käyttävät sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan puhevaltaa.

Lisäksi lautakunnan puhevaltaa käytetään kuntien välisessä laskutuksessa ja perinnässä, kun muu kunta on kustannusvastuussa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämän sosiaalihuollon tai terveydenhuollon kustannuksista.

Elatusapu tai elatustuki maksetaan kunnalle kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen hoidosta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Tämän johdosta sijoitetun lapsen vanhempia kehoitetaan tekemään elatussopimus. Elatusavusta ja elatustuesta lapselle varataan vähintään 40 % hänen itsenäistymistään varten. Lapsen elatuksesta annetun lain 5 §:n mukaan huoltaja ei voi edustaa lasta toista huoltajaa vastaan, ellei lapsi asu jommankumman vanhempansa luona. Sijoitetun lapsen vanhemmat ovat esteellisiä allekirjoittamaan sopimusta sijoitetun lapsensa puolesta huoltajina. Tämän vuoksi heille tarvitaan edunvalvojan sijainen. Myös lapsen asuessa itsenäisesti tai muun henkilön kuin vanhempansa luona, tulee edunvalvojan sijaisen hyväksyä elatussopimus lapsen puolesta. Elatusapua koskevia sopimuksia hyväksymään haetaan perheoikeudellisten asioiden alayksiköstä tilanteen mukaan edunvalvoja tai edunvalvojan sijainen. Edunvalvojan sijainen voidaan hakea myös elatuskanteen nostamista varten.

Perheiden erityispalveluissa puhevaltaa perhe- ja holhousoikeuteen liittyvissä asioissa käyttää lastenvalvoja. Lastenvalvoja hakee käräjäoi-

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

keudesta päätöstä edunvalvojan sijaisen määräämiseksi hyväksymään elatussopimus lapsen puolesta tai nostamaan elatuskanne kärjäoikeudessa.

Talous- ja suunnittelupäällikkö käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa toimeentulotuen takaisinperintää koskevissa toimeentulotukilain 22 §:ssä tarkoitetuissa hakemusasioissa. Talouden tuessa valmistellaan toimeentulotuen takaisinperintää koskevat hakemukset hallinto-oikeudelle, ja niissä vaaditaan toimeentulotuen saajan velvoittamista suorittamaan takaisin hänelle myönnetty toimeentulotuki. Kyse on tilanteesta, jossa asiakkaalla on tuloja tai varoja, mutta ne eivät ole hänen käytettävissään, kun hän on toimeentulotuen tarpeessa. Tällöin hänellä on oikeus saada tukea, mutta myönnetty tuki voidaan myöhemmin periä takaisin näistä tuloista tai varoista.

Puhevallan käyttäminen sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaoston ja pelastusjaoston sekä toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa

Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, ellei toimialalautakunta yksittäistapauksessa toisin päättää, käyttää kaupungin puhevaltaa toimialalautakunnan ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen.

Kuntalain 30 §:n 5 momentin mukaan muun muassa lautakunnan jaostoon sovelletaan, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään.

On perusteltua, että yksilöasioiden jaoston esittelijäksi määrätty viranhaltija tai hänen sijaisensa käyttää puhevaltaa jaoston päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa hallintotuomioistuimissa. Hän ratkaisee esimerkiksi, onko syytä valittaa jaoston päätöksen kumonneesta hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Esittelijäksi määrätty viranhaltija on toimialajohtajaa lähempänä toimintaa, jossa yksilöhuollon päätös on tehty. Lisäksi esittelijäksi määrätty viranhaltija tuntee yleensä pääosin esittelemiään asioita koskevan lainsäädännön sekä keskeisen oikeuskäytännön, minkä johdosta hän kykenee arvioimaan, onko perusteltua hakea päätökseen muutosta.

Toimialajohtajan aikaisempi päätös 13.4.2022 § 68 muuttuu siten, että pelastuskomentaja käyttää kaupungin ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan puhevaltaa pelastusjaoston päätöksiä ja pelastustoimen viranhaltijoiden palotarkastuspäätöksiä ja pelastustoiminnan erhelaskuista tehtyjä päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli pe-

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

lastuskomentaja yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen. Pelastuskomentaja toimii esittelijänä pelastusjaostossa, ja siitä syystä on perusteltua, että hän käyttää puhevaltaa pelastusjaoston päätöksistä hallintotuomioistuimeen tehtyjä valituksia koskevissa asioissa. Palotarkastuspäätöksistä ja pelastustoiminnan erhelaskuista tehdyistä päätöksistä voi hakea muutosta suoraan hallinto-oikeudelta. Pelastuskomentaja johtaa pelastustoimea ja on lähempänä toimintaa, jossa päätökset tehdään. Tästä syystä on perusteltua, että puhevalta näissä asioissa on pelastuskomentajalla.

Lisätiedot

Soili Korhonen, johtava hallintoasiantuntija, puhelin: 310 28743
soili.korhonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Tiedoksi

Perhe- ja sosiaalipalvelut
Terveys- ja päihdepalvelut
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
Pelastustoimi
Hallinto
Yksilöasioiden jaoston esittelijät
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto
Pelastusjaosto
Johdon assistentit

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 40 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sotepe

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI57 8000 1300 0616 38
Alv.nro
FI02012566

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

05.02.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja

Juha Jolkkonen
sosiaali-, terveys- ja pelastus-
toimialan toimialajohtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 06.02.2023.